

ANVISNINGAR och LAGKRAV

2014-03-26 v./u.

Museifartyget Pommern

I detta dokument finns en genomgång av museifartyget Pommerns viktigaste miljöpåverkan samt vad som kan göras för att minimera negativ miljöpåverkan. Vid förslag till förändringar eller uppdateringar av detta dokument ska miljösamordnaren kontaktas. Vid avvikelser från dessa anvisningar, miljöpolicy, miljömål eller när negativ miljöpåverkan uppstår som inte kan betraktas som normal påverkan skall alltid miljösamordnaren kontaktas.

1. Inköp av färg och andra produkter

Viktigt att tänka på vid inköp av färger och andra kemikalier och förbrukningsvaror är att produkterna skall vara miljömärkta. Svanen, bra miljöval, ISO14001 och EU-blomman är de vanligaste godkända miljömärkningssystemen. Det finns även andra och vid osäkerhet skall miljösamordnaren kontaktas.

Offentlig upphandling står för ca 16 % av BNP i Europa och i Norden är den siffran ännu högre. Det betyder att de krav som ställs i offentliga upphandlingar och inköp verkligen kan påverka hur leverantörerna bedriver sitt miljöarbete. Miljömärkta produkter har oftast bättre miljöprestanda än icke-miljömärkta produkter. Mindre mängder farliga ämnen används, mindre energi vid framställning, lägre utsläpp av miljö- och hälsoskadliga ämnen till luft och vatten och så vidare. Därför är det viktigt att Mariehamn också satsar hårt på att vara ett föredöme och ha med miljökrav i alla upphandlingar och inköp.

2. Färgborttagning och målning

Vid borttagning av gammal färg är det viktigt att samla in så mycket som möjligt. Gammal färg kan innehålla miljö- och hälsoskadliga ämnen och bör varken hamna i vattnet eller i luften. Om kemikalier med farosymboler används skall säkerhetsdatabladet finnas tillgängligt.

3. Avfallshantering

För att minimera mängden avfall bör man i första hand minimera mängden avfall som uppkommer. Det betyder att man ska fundera över om man över huvudtaget behöver köpa in varan. I andra hand ska man återanvända sådant som redan producerats, alltså använda gamla saker eller varor på nytt. I tredje hand ska avfallet sorteras och återvinnas. En typ av återvinning är avfallsförbränning och energiåtervinningen som då uppnås. I sista hand ska avfallet deponeras.

För de fall när återvinning och sortering skall ske inom verksamheten skall fraktioner finnas för, biologiskt avfall, brännbart restavfall, glas, metall, tetror, plastförpackningar, well/kartong och papper. På www.renhallningen.ax finns detaljerad information om vad som skall slängas i de olika kärnen. Farligt avfall som överbliven färg, nedskrapad färg, oljor, batterier, elektriska apparater, etc tas om hand enskilt och fraktas till återvinningscentralen av renhållningen.

Det är viktigt att inget hamnar i fel fraktion då det försvårar i återvinningsprocessen. Väl sorterat avfall bidrar det till att mindre jungfruligt material behöver tas i anspråk, att mindre energi krävs i produktionsprocesser och att det som ska energiåtervinnas kan ge så mycket energi som möjligt (fuktigt avfall ger t ex. mindre energi än torrt).

4. Städning

Även städning är en aktivitet där rutiner och attityder spela en stor roll. Alla ytor skall vara välstädade och med god ordning, detta bidrar givetvis till en god miljö och en hemtrevlig känsla. Det är dock viktigt att städningen sker med miljöanpassade material och kemikalier. Städkemikalier bör vara miljömärkta och återhållsamhet bör iaktas vid förbrukningen. Om kemikalier med farosymboler används skall säkerhetsdatabladet finnas tillgängligt.

5. Energiförbrukning

Lampor bör släckas när de inte används, lågenergilampor bör installeras i alla armaturer. Andra elektriska apparater bör även slås av när de inte används.

6. Transporter

De transporter som sker inom verksamheten bör i första hand ske till fots eller med cykel. I andra hand med bil.

LAGKRAV

Landskapslag (LL) 2008:124 om miljöskydd, syftet med denna lag är att främja en hållbar utveckling genom att undvika negativ miljöpåverkan samt genom att undanröja och begränsa skador av sådan påverkan. Inom verksamhet som medför risk för förorening av miljön ska allmänna principer om försiktighet och aktsamhet, om prevention och minimering av olägenheter, om bästa praxis ur miljösynpunkt samt om förorenarens ansvar tillämpas enligt 1 § i nämnda lag. Enligt 7 § samma lag finns kunskapskrav, vilket innebär att verksamhetsutövaren ska ha tillräcklig kunskap om verksamhetens miljöpåverkan och om möjligheterna att förebygga och begränsa dess negativa miljöpåverkan

Landskapsförordning (LF) 2008:130 om miljöskydd, i bilaga 1 till denna förordning anges verksamheter för vilka tillstånd eller miljögranskning krävs. Bl.a. kan sandblästring kräva miljögranskning under vissa omständigheter.

Vid förebyggande av uppkomsten av avfall, vid begränsande av avfallens farliga och skadliga egenskaper samt vid hantering av avfall skall bestämmelserna i LL 1981:3 och LF 2011:74 om renhållning iakttas.

Vattenlag (1996:61) för landskapet Åland, denna lag skall tillämpas på nyttjande, skydd och vård av ytvatten och grundvatten. Lagen är tillämplig på markanvändning samt andra verksamheter och åtgärder inom landskapet som riskerar att påverka ytvattens eller grundvattens förekomst, beskaffenhet eller ekologiska betydelse inom eller utanför landskapet.

Vid användning och hantering av kemikalier skall bestämmelserna i landskapslag (1990:32) om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om kemikalier och landskapförordning 2007:99 om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om kemikalier och säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor iakttas.

Landskapsregeringens beslut (2006:41) gällande vissa upphandlingar klargör tydligt att miljöhänsyn ska integreras i så stor utsträckning som möjligt i upphandlingsförfarandena.